

ירושלים, ו' בחשון התשס"ו
8 בנובמבר 2005

חוזר מס' הד-05 (33)

אל: סגני המנהלים הכלליים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

שלום רב,

הנדון: ימי השתלמות בשכר

פרק 51.7 בתקשי"ר אמור היה לשקף את ההסכם הקיבוצי האחרון אשר נחתם בין האיגודים המקצועיים האקדמאים לבין ממשלת ישראל בשנת 1990.

הסכם זה קבע כי כל עובד אקדמאי זכאי לימי השתלמות בשכר אם יצא אליהם **ביוזמתו**. מכסת הימים לשנה נקבעה בהתאם לדרגתו של העובד לאחר שהשלים שתי שנות עבודה (סעיף 3 להסכם).

בשל סיבות שונות, לא עודכן פרק זה ולא הותאם להסכם האחרון ולפיכך כלל הפרק סעיפים והנחיות המשקפים הסכמים קודמים אשר בוטלו בהסכם האחרון.

לאחר עבודת מטה שנמשכה למעלה משנה, בהשתתפות נציגי אגף הממונה על השכר במשרד האוצר, הנהלת נשי"מ, הוועדה המייעצת של הממונים על ההדרכה ונציגי האיגודים המקצועיים, הוסכם על נוסח התקשי"ר שרצי"ב.

פרק התקשי"ר המעודכן מגדיר במדויק אלו ימי השתלמות מנוכים ממכסת הימים העומדים לזכות העובד ואלו ימים אינם מנוכים, וכן את תנאי הזכאות לימים אלו.

כמו כן הוספנו סעיף לתקשי"ר המונע אפשרות של עובדים לנצל את מלא הזכאות הצבורה (מקסימום 90 יום) בסמוך למועד פרישתם (סעיף 51.733 לתקשי"ר).

במהלך השבועות הקרובים נקיים יום עיון מרוכז להבהרת ההוראות המופיעות בפרק המעודכן.

רצי"ב לעיונכם פרק 51.7 בתקשי"ר.

בברכה,

אופיר בניהו
מנהל אגף הדרכה השכלה ורווחה

העתק: מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה
מר יעקב ברגר - המשנה לנציב שירות המדינה
חברי ההנהלה והממונים בנציבות שירות המדינה
מנהלי היחידות למשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

51.7 - ימי השתלמות בשכר

51.71 הגדרות וחלות / 51.72 כללי הזכאות /
 51.73 חישוב התקופה / 51.74 לימודים
 אקדמאים - קביעת מגמות הלימוד והמקצועות
 המועדפים במשרד / 51.75 ניכוי ימי
 ההשתתפות בפעולות ההדרכה / 51.76
 השתלמות בחוץ-לארץ / 51.77 עובדים
 סוציאליים

51.71 - הגדרות וחלות

51.711

הגדרות

"הסכם"

- הסכם קיבוצי שנערך ונחתם ביום כ' בשבט התש"ן (15.2.1990) בין ממשלת ישראל וההסתדרויות (מח"ר, מהנדסים, הנדסאים וטכנאים והעיתונאים) בעניין ימי היעדרות בשכר לצורך השתלמויות לעובדים בדירוגים אלו;
- ימי היעדרות בשכר לצורך השתלמות עובדים בדירוגים האמורים על-פי ההסכם;
- פעולת הדרכה המאורגנת על-ידי גופי הדרכה חיצוניים מוכרים;
- פעולת הדרכה המאורגנת על-ידי המשרד/משרד אחר/נציבות שירות המדינה.

51.712

חלות

- (א) הוראות פרק זה חלות בכפוף להוראות ספציפיות אחרות הנוגעות לפעולות "הדרכה" בתקשי"ר (כהגדרתם בפסקה 51.112);
- (ב) הוראות פרק משנה זה חלות על עובדים המדורגים בדרגה 36 ומעלה בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח, בדירוג המהנדסים, בדירוג ההנדסאים והטכנאים ובדירוג העיתונאים, ועל עובדים המדורגים בדרגה ב ומעלה, בדירוג השירות המשפטי, אשר צברו בדרגות המזכות תקופה מצטברת של שתי שנות עבודה לפחות. מובהר כי פרק זה אינו חל על המועסקים בחוזה בכירים;
- (ג) לעניין השתלמות עובדים המדורגים בדירוג העובדים הסוציאליים - ראה סעיף 51.77.

51.72 - כללי הזכאות

51.721

- (א) עובד זכאי לצאת ביוזמתו לפעולת הדרכה לשם שיפור רמתו המקצועית, השלמת מיומנויות, התעדכנות בתחומים ובנושאים שחלו בהם שינויים וחידושים, השלמת ידיעות והרחבתן, כל אלה בתחומים ובנושאים העשויים לתרום למילוי תפקידיו או להעלאת רמתו המקצועית;
- (ב) היציאה לפעולת ההדרכה טעונה אישור של הממונה הישיר ושל האחראי על ההדרכה במשרד. לעובד יינתן האישור האמור בתנאי שיציאתו לפעולת ההדרכה במועד שתוכנן על ידו לא תפגע בצרכי העבודה. במקרה שיציאת העובד לפעולת ההדרכה במועד שתוכנן תפגע, לדעת המעסיק, בצרכי העבודה, ניתן לעכב את מתן האישור לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים;
- (ג) עובד היוצא לפעולת הדרכה זכאי לתשלום משכורת בעד ימי ההשתתפות בפעולת ההדרכה, בשיעור לו היה זכאי אילו נקרא לשירות מילואים, ובלבד שלא יקבל בחישוב חודשי יותר מהמשכורת והתוספות שהיה זכאי להן אילו לא השתתף בפעולת ההדרכה;
- (ד) ההשתתפות בפעולת הדרכה אינה מקנה לעובד זכות להחזר דמי לימוד, אש"ל, הוצאות נסיעה וכדומה;
- (ה) ניצול מכסת ימי ההשתלמות בשכר יכול להיעשות הן עבור השתלמויות הכוללות ימי לימוד מלאים (לפחות שמונה שעות לימוד) והן עבור השתלמויות הכוללות ימי לימוד חלקיים (פחות

משמונה שעות לימוד). ניכוי ימי הזכאות ממכסת הימים להם זכאי העובד לפי הוראות פרק משנה זה ייערך בהתאם לחלקיות ימי הלימוד ;

(1) עובד זכאי להשתלמות במשכורת רק אם היא מאורגנת על-ידי מוסד מוכר ובסיום פעולת ההדרכה יינתן אישור או תעודה, או אם מדובר במסגרת לימודים פורמליים לתואר או לתעודה, או אם מדובר בהשתלמות בחוץ-לארץ שאושרה על-ידי ועדת ההשתלמות המרכזית בהתאם לאמות המידה והכללים הקבועים בתקשי"ר ;

(2) ההסדר המפורט בפרק משנה זה חל גם על עובד במשרה חלקית. היעדרותו של עובד כאמור תאושר יחסית לחלקיות משרתו.

51.722

ממונה על ההדרכה, ובהיעדרו מנהל משאבי אנוש, ינהל רישום ומעקב על מכסת הימים להם זכאים העובדים ועל ניכוי הימים, ועל יתרת הימים העומדים לזכותו של כל עובד כמפורט בפרק משנה זה.

51.73 - חישוב התקופה

51.731

מכסת ימי ההשתלמות בשכר לשנה תיקבע בהתאם לטבלה שלהלן :

(א)

דירוג : מח"ר, מהנדסים, עיתונאים, הנדסאים וטכנאים		דירוג : משפטנים ודירוג פרקליטים	
דרגה	ימים לשנה	דרגה	ימים לשנה
36-37	7.5	ד-ב1	7.5
38-39	10	ב2-א	10
40-41	12	א1-א2	12
42 ומעלה	15	א3 ומעלה	15

(תחולה: כ"ב בשבט התשנ"ז (1.1.1997))
(נח/16)

(ב) על אף האמור לעיל, מכסת ימי ההשתלמות בשכר בתקופת ההסכם הקיבוצי (השנים 1993-1996) תהיה כמפורט מטה, ובלבד שערכ חתימת ההסכם * צבר העובד מכסה של 20 ימי השתלמות לפחות.

דירוג : מח"ר, מהנדסים, עיתונאים, הנדסאים וטכנאים		דירוג : משפטנים ודירוג פרקליטים	
דרגה	ימים לשנה	דרגה	ימים לשנה
36-37	4	ד-ב1	4
38-39	5	ב2-א	5
40-41	6	א1-א2	6
42 ומעלה	8	א3 ומעלה	8

* להלן המועדים בהם נחתמו ההסכמים עם הדירוגים הנ"ל :

מח"ר, מהנדסים, הנדסאים וטכנאים	-	29.4.1994
עיתונאים	-	4.5.1994
משפטנים	-	24.10.1994

(ג) לא צבר העובד מכסה של 20 ימי השתלמות כאמור, תחול עליו מכסת הצבירה המפורטת בטבלה דלעיל רק לאחר שיצבור את 20 ימי ההשתלמות האמורים ;

(ד) לצורך חישוב זכאות עובד לימי השתלמות בשכר, תילקח בחשבון תקופת עבודתו בשירות המדינה כעובד מדינה בלבד.

51.732

ימי השתלמות בשכר ניתנים לצבירה מכסימלית של 90 יום. עם תום ניצול ימים אלה או חלקם תחודש הצבירה עד למכסה מרבית של 90 יום כאמור.

51.733

עובד יהא רשאי לנצל את מכסת ימי ההשתלמות בשכר שצבר, בתנאי שבתום ההשתלמות תיוותר לו תקופת עבודה ששיעורה פי שלושה ימי עבודה מימי ההשתלמות אותם ניצל. חריגה מהנוהל המפורט בפסקה זו, טעונה אישור מראש של אגף הדרכה והשכלה בנציבות שירות המדינה, לאחר קבלת בקשה מנומקת של האחראי במשרד.

51.734

לא ניצל העובד את זכאותו לימי ההשתלמות בשכר שצבר, וסיים עבודתו - לא יהא העובד זכאי לתשלום או פיצוי בגין ימי ההשתלמות אותם לא מימש.

51.74 - לימודים אקדמאים - קביעת מגמות הלימוד והמקצועות המועדפים במשרד

51.741

- (א) בכל משרד תיקבע רשימה משרדית המגדירה בהתאם לתחומי פעילותו של המשרד, מהן מגמות הלימוד והמקצועות המועדפים אותם רואה המשרד כחיוניים ובעלי תרומה ממשית למילוי תפקידו של העובד;
- (ב) האגף להדרכה והשכלה בנציבות שירות המדינה יגדיר בשיתוף עם המשרדים את מגמות הלימוד והמקצועות המועדפים ברמה הבינמשרדית, המתייחסות למקצועות זהים במשרדים השונים.

51.75 - ניכוי ימי ההשתתפות בפעולות ההדרכה

51.751

- (א) להלן פירוט המקרים בהם ינוכו ימי ההשתתפות בפעולות הדרכה ממכסת ימי ההשתלמות בשכר העומדים לזכות העובד, בהתאם לפרק משנה זה:
1. תקופות השתלמות בשכר של שלושה ימים ומעלה שחלו בתקופת עבודתו של העובד שבהן השתתף העובד בפעולות הדרכה על חשבון ימי העבודה, יחושבו לפי ימים קלנדריים, לרבות שבתות וחגים שחלו במהלך ההשתלמות, אלא אם חלו ביום הראשון או האחרון של ההשתלמות;
 2. פעולות הדרכה חיצונית, למעט הכשרה, בה משתתף העובד מיוזמתו, ואשר אינה נדרשת על-ידי המעסיק לצורך מילוי דרישות המשרה שהעובד ממלא או מיועד למלא;
 3. ימי היעדרות לצורך לימודים אקדמאים לתואר ראשון ולתואר שני, במגמות לימוד ובמקצועות אשר לא הוגדרו על-ידי המשרד ולא על-ידי נציבות שירות המדינה כחיוניים למילוי תפקידו של העובד ואשר אינם תורמים תרומה ממשית למילוי תפקידו;
 4. סמינרים מקצועיים הנערכים על-ידי האיגודים המקצועיים והעומדים בכללי הזכאות המפורטים בפסקה 51.721 (א), והנמשכים לפחות שלושה ימים. יום ההתארגנות והנסיעה למקום בו נערך הסמינר יוכר כיום היעדרות בשכר, ובלבד שבאותו יום יפתח הסמינר, וינוכה ממכסת ימי הזכאות של העובד.
- (ב) להלן פירוט המקרים בהם אין לנכות את ימי ההשתתפות בפעולות הדרכה ממכסת ימי ההשתלמות בשכר העומדים לזכות העובד, בהתאם לפרק משנה זה:
1. ימי היעדרות מהעבודה בהם השתתף העובד בפעולות הדרכה, המוגדרות כ"הכשרה", בהתאם לפסקה 51.112, ושנעשו מטעם המעסיק כמתחייב ישירות מדרישות המשרה שהעובד ממלא או מיועד למלא;
 2. עובד המשתתף בפעולות הדרכה מוסדיות שאין לגביהן תנאי סף של השכלה אקדמית/על-תיכונית המחייבים לצורך השתתפות בפעולות ההדרכה;
 3. פעולות הדרכה מוסדיות אשר פתוחות וממומנות על-ידי המשרד למשתתפים אקדמאים ולעובדים מהדירוג המנהלי;
 4. ימי היעדרות לצורך לימודים אקדמאים לתואר ראשון ולתואר שני, במקצועות ובתחומים אשר הוגדרו על-ידי המשרד ונציבות שירות המדינה כחיוניים לעבודתו של העובד ואשר תורמים תרומה ממשית למילוי תפקידו;
 5. ימי ההשתלמות בשכר לעובד הלומד (ביוזמתו או ביוזמת המעסיק) במגמות לימוד, תחומי לימוד ומקצועות לימוד אקדמיים לתואר ראשון המאושרים על-ידי המשרד, בהתאם למקצועות המועדפים שהוגדרו בכל משרד, לעובדים בדירוג המינהלי.

51.76 - השתלמות בחוץ-לארץ

51.761

- (א) ימי השתלמות בחוץ-לארץ על חשבון קרן ההשתלמות של העובד, יוכרו כימי השתלמות בשכר רק אם הייתה זו השתלמות מקצועית מובהקת בתחום עיסוקו או בתחום מקצועו. בקשות בעניין זה יש להפנות אל ועדת ההשתלמות המרכזית לפי הכללים המפורטים בפרק משנה 53.1 ולצרף לבקשה את תכנית ההשתלמות ואישור המוסד המזמין;
- (ב) החלטת ועדת ההשתלמות המרכזית תועבר על-ידי הממונה על ההדרכה במשרד אל מנהל משאבי אנוש, לצורכי רישום ומעקב;
- (ג) השתתפות בסיוור קבוצתי מאורגן בחוץ-לארץ במסגרת קרן ההשתלמות של העובד, לא תוכר על-ידי ועדת ההשתלמות המרכזית כהיעדרות במשכורת ואין להפנות אליה בקשות מסוג זה.

51.77 - עובדים סוציאליים

51.771

- (א) עובד המדורג בדירוג העובדים הסוציאליים, זכאי להשתלמות במשכורת במשך שמונה ימים בשנה;
- (ב) ימי השתלמות או השתתפות בקורסים שהמשרד חייב את העובד להשתתף בהם, לא יובאו בחשבון שמונה הימים האמורים;
- (ג) עובד רשאי לצבור ארבעה ימים כל שנה, מן המכסה האמורה בנסמן (א) לעיל, עד למירב של שש שנים, כלומר 24 ימי השתלמות.
(תחולה: י"ח בסיוון התשמ"ח (1.6.1988))

51.772

הוראות סעיף 51.72 יחולו גם על העובדים הסוציאליים.
(ס/2)